

Norid ber om innspill: Bør det åpnes for registrering av *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no*?

Norid har per i dag reservert domenenavnene som tilsvarer organisasjonsbenevnelsene *DA*, *ANS*, *AS*, og *ASA*. Det betyr at det etter dagens tildelingsregler ikke er mulig å registrere domenenavnene *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no*.

Vi ønsker innspill på om vi bør oppheve reservasjonen på alle eller enkelte av disse domenenavnene, slik at de blir tilgjengelig for alminnelig registrering.

Frist for å sende innspill er **30. november 2023**.

Bakgrunn

Norid er ansvarlig for å utvikle tildelingsreglene

Norid AS er registerenheten¹ for det norske landkodetoppdomenet *.no* og tildeler, administrerer og registrerer domenenavn under toppdomenet på grunnlag av overenskomst med den internasjonale forvalteren av toppdomener og innenfor rammene av gjeldende rett.

Domenenavn og toppdomener

Alle datamaskiner på internett har en egen IP-adresse som består av en lang tallrekke. Domenenavnsystemet knytter IP-adresser til unike domenenavn.

Eksempler på domenenavn mange bruker daglig: *dagbladet.no*, *vg.no*, *google.com* og *facebook.com*.

Det siste leddet i domenenavnet - «etternavnet» - er toppdomenet som domenenavnet er registrert under. Det finnes to ulike typer: landkodetoppdomener (som *.no* eller *.se*) og generiske toppdomener (som *.com*, *.org* eller *.shop*).

Rundt 110 000 nye domenenavn registreres hvert år, og det er for tiden mer enn 850 000 domenenavn under *.no*.

Vi fastsetter hvilke kriterier som skal gjelde for tildeling av domenenavn under *.no*, innenfor rammene av lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) og domeneforskriften. Tildelingsreglene er en del av standardavtalen som Norid har inngått med de mer enn 300 000 domeneabonentene som har ett eller flere norske domenenavn. Tildeling av domenenavn innebærer ikke utøvelse av offentlig myndighet.

¹ Vedtekter for Norid AS: www.norid.no/uploads/2023/06/vedtekter-for-norid.pdf

En av oppgavene våre er å utvikle tildelingsreglene for domenenavn slik at de er tilpasset behovene i det norske samfunnet.² Før vi gjør vesentlige endringer, innhenter vi innspill fra myndighetenes og brukernes representanter.³

Domeneabonnenten har ansvar for bruken av domenenavnet

Et domenenavn oppstår idet en organisasjon eller privatperson får tildelt et abonnement på domenenavnet. Registrering av et domenenavn gir domeneabonnenten en bruksrett til dette.⁴ Bruksretten er eksklusiv og opprettholdes så lenge abonnementet løper.

Det er domeneabonnenten som er ansvarlig for hva domenenavnet brukes til. Norid skal som registerenhet ikke drive kontroll med abonnentens bruk av domenenavnet og har ikke myndighet til å reagere overfor innhold eller annen bruk som kan se ut til å bryte loven. Dersom et domenenavn skulle bli brukt til ulovlig aktivitet, er det i utgangspunktet opp til politiet, påtalemyndigheten og eventuelle andre myndigheter å forfølge dette.⁵

Tvister om rettigheter behandles i ettetid

Norid vurderer ikke hvem som har mest rett til et domenenavn. Forutsatt at alle kriteriene for tildeling er oppfylt, tildeler vi domeneabonnementer etter prinsippet «først i tid, best i rett».

Før registrering må søkerne imidlertid bekrefte at registreringen av domenenavnet ikke medfører urettmessige inngrep i andres rettigheter. Hvis det i ettetid oppstår konflikt mellom to parter om retten til et registrert domenenavn, kan tvisten bringes inn for rettsapparatet.⁶ For domenenavn som er tildelt av Norid, fungerer i tillegg Domeneklagenemnda⁷ som et raskt, billig og enkelt alternativ i åpenbare konfliktsaker.

Bakgrunnen for at domenenavnene ans.no, as.no, asa.no og da.no ikke kan registreres under dagens regler

Før 2001 kunne hver abonnent bare registrere ett domenenavn. I tillegg måtte abonnentene dokumentere rettigheter til domenenavnet de søkte om, i forkant av tildelingen. I 2001 ble reglene endret slik at hver abonnent nå kan registrere flere domenenavn, og eventuelle rettighetskonflikter behandles i ettetid.

Før denne endringen ble forslaget sendt ut på høring. I den forbindelse ba vi også om innspill til om vi burde opprette egne kategoridomener som var forbeholdt bestemte selskapsformer. Kun selskaper med rett selskapsform skulle kunne få domenenavn under disse kategoridomene, og de skulle kun få navnet sitt. For eksempel ville Aftenposten AS kunne registrere *aftenposten.as.no*.

Forslaget var ment å sikre norske foretak flere registreringsalternativer ved å sette av et navnerom der domenenavnene ikke kunne registreres av andre enn de som hadde det konkrete selskapsnavnet. Vi valgte å inkludere de mest utbredte organisasjonsbetegnelsene: ANS, AS, ASA og DA, som vi regnet med hadde størst behov for beskyttelse.

² Les mer om hvordan vi endrer regelverket på www.norid.no/no/om-domenenavn/spesialiststoff/rammeverk/slik-endres-og-oppdateres-regelverket-for-no/

³ Jf. domeneforskriften § 3 tredje ledd

⁴ HR-2009-01692-U, HR-2019-1743-A

⁵ HR-2009-01692-U. Prop. 8 LS (2019-2020). Les mer om beslag av domenenavn, inndragning m.m.: www.norid.no/no/konflikt-om-domene/veiledning-til-myndigheter

⁶ Domenekonflikter i rettssystemet: www.norid.no/no/konflikt-om-domene/domenekonflikter-i-rettssystemet/

⁷ Domeneklagenemnda: www.norid.no/no/om-domenenavn/spesialiststoff/domeneklagenemnda/

Tilbakemeldingene fra høringen tydet på at det var begrenset behov for slike kategoridomener. Vi valgte dermed å ikke opprette dem, men vi reserverte domenenavnene slik at de kunne tas i bruk som kategoridomener i fremtiden dersom behovet skulle endre seg.

Hvorfor vurderer vi å tillate disse domenenavnene nå?

Tanken bak reserveringen av *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no* har vært å holde disse tilgjengelig for bruk som kategoridomener, i likhet med for eksempel *kommune.no*, som Norid har opprettet, og hvor kun kommuner kan registrere kommunenavnet sitt (for eksempel *trondheim.kommune.no*).

Vi har imidlertid ikke noen indikasjoner på at det er et behov for slike kategoridomener. De siste årene har vi mottatt enkelthenvendelser om domenenavnene, primært fra aktører som ønsker å ta dem i bruk til egen virksomhet. Hvis det fremdeles ikke er et behov i samfunnet for å bruke dem som kategoridomener, kan det tilsi at Norid burde oppheve reservasjonen og gjøre dem tilgjengelig for alminnelig registrering.

Dette er verdifulle domenenavn som flere aktører - både foretak og privatpersoner - vil kunne ønske å sikre seg og ta i bruk for å skape verdier for sin egen virksomhet.

Konsekvenser av å tillate registrering av *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no*

Norid har ikke kontroll på hvilke underdomener en abonnent registrerer

Hvis vi opphever reservasjonen, vil det gjelde samme betingelser for disse domenenavnene som for de 850 000 andre domenenavnene som er registrert i Norids register. Det betyr blant annet at de fire som blir abonnenter, selv er ansvarlig for bruken, og de velger selv hvordan de vil bruke domenenavnene.

Alle abonnenter kan fritt opprette underdomener under domenenavnene de har registrert. For eksempel har NRK opprettet underdomenene *radio.nrk.no* og *tv.nrk.no*. Underdomener registreres ikke hos Norid, og vi har ingen mulighet til å oppdage hvilke underdomener en abonnent har laget.

Underdomener kan brukes til å villede

Det som er spesielt for de fire domenenavnene som tilsvarer kjente selskapsformer, er at de kan oppfattes som kategoridomener selv når de er registrert av private aktører. Det medfører et potensial for at de kan brukes til forveksling og misbruk av andres rettigheter.

Abbonnten som får tildelt *as.no*, kan for eksempel velge å opprette underdomenet *<selskap>.as.no*, og dermed gi inntrykk av at det finnes et aksjeselskap som heter *<selskap>*, og at selskapet kan kontaktes på det aktuelle domenenavnet.

Abbonnten kan også velge å selge underdomener til andre. Registrering av underdomener under *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no* kan være attraktivt for aktører som ikke er av den relevante selskapsformen, inkludert privatpersoner eller utenlandske foretak som ikke oppfyller kriteriene for å tildeles domenenavn direkte under *.no*.⁸ Dette er noe som vi allerede er kjent med i det norske domenemarkedet. I 2010 foregikk det intensiv markedsføring av underdomener under *co.no*.

⁸ Norid krever at alle som vil registrere et domenenavn, må identifisere hvem de er, ved enten et organisasjonsnummer i Enhetsregisteret eller et fødselsnummer i Folkeregisteret. Virksomhetene må være av en tillatt organisasjonstype, og privatpersonene må være over 18 år. Alle abonnenter må ha norsk postadresse.

Abonnementen til domenenavnet markedsførte det blant annet som en vei inn til det norske markedet for utenlandske aktører. Forbrukerrådet og Norid gikk i den anledning ut med informasjon til allmennheten.⁹ Domenenavnet *co.no* er fremdeles registrert av abonnementen, med et ukjent antall underdomener.

Underdomener som ikke er tildelt av Norid, er ikke omfattet av Norids tildelingsregler og dermed heller ikke klageordningen for *.no*. Hvis noen registrerer *nrk-as.no*, kan NRK klage dem inn for Domeneklagenemnda, mens en tvist om hvem som har mest rett til underdomenet *nrk.as.no*, kan ikke behandles av nemnda. NRK må i så fall gå direkte til rettsvesenet. Det vil være mer tidkrevende og ha større kostnader for abonnementen enn behandling i Domeneklagenemnda. Det vil i tillegg kunne være en ekstra belastning for rettsvesenet.

Selskaper med den aktuelle selskapsformen kan føle seg presset til defensivregistrering

Hvis en av abonnentene velger å tilby underdomener til offentligheten, kan for eksempel norske aksjeforetak føle at det er nødvendig å registrere selskapets navn under *as.no* eller *asa.no* for å sikre det mot at andre registrerer det (defensivregistrering), spesielt fordi disse domenenavnene ikke kan klages inn til Domeneklagenemnda. Underdomenene som selges på denne måten, omfattes ikke av Norids tildelingsregler eller av domeneforskriften, og de som kjøper dem, vil være prisgitt vilkårene til den som har registrert *as.no* eller *asa.no*, og den prisen de velger å sette. Domenenavn som kun er registrert for å sikre seg mot andres misbruk, skaper dessuten ikke noen egenverdi for abonnentene.

Hvor stor er egentlig forvekslingsfaren?

Det sentrale spørsmålet er hvor stor den reelle forvekslingsfaren knyttet til domenenavnene *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no* er. Domenenavn som tilsvarer andre selskapsformer, slik som *ba.no*, *fli.no* og *enk.no*, har vært tillatt registrert i mange år uten at abonnentene så langt har valgt en tilsvarende forretningsmodell som *co.no*. Samtidig har selskapstypene *ANS*, *AS*, *ASA* og *DA* formelle krav knyttet til seg som kan gjøre det særlig attraktivt å gi inntrykk av å være slike selskaper, og disse domenenavnene kan dermed ha et større potensiale for misbruk.

Endringen er irreversibel

Hvis et eller flere av domenenavnene *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no* tillates registrert, vil det i praksis være en irreversibel endring.

Norid kan gjeninnføre reservasjonen, men det skjer ikke med tilbakevirkende kraft. Domenenavnene vil i så fall ikke kunne registreres av en ny abonnent, men de fire abonnentene som har domenenavnene på tidspunktet reservasjonen inntreffer, beholder sin bruksrett til dem. De kan altså fortsette å bruke dem, inkludert opprette underdomener hvis de ønsker det, så lenge de oppfyller de alminnelige betingelsene for abonnementet.

⁹ Forbrukerrådet: www.cw.no/drift-nett-tjenester/forbrukerradet-advarer-mot-cono/1032226 og Norid: <https://www.norid.no/no/aktuelt/co/>

Praktisk gjennomføring

Eventuell tildeling av domenenavnene vil gjøres ved loddtrekning

Hvis Norid avgjør at de aktuelle domeneene skal tillates registrert, vil domenenavnene tildeles ved loddtrekning.¹⁰ Det betyr at vi ikke tar stilling til hvem som har mest rett til domenenavnene. Loddtrekningsprosessen foregår slik:

1. Norid setter en overgangsperiode der det er mulig å søke om domenenavnene *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no*. I denne perioden blir søknadene kun kontrollert for formelle feil og deretter lagret.
2. Ved utløpet av perioden stenger vi for søknader. Norid fjerner duplikater, slik at det ikke skal gi noen fordel å ha søkt om samme domenenavn flere ganger.
3. Det foretas en loddtrekning som avgjør rekkefølgen for behandling av søknader om samme domenenavn. Norid behandler søknadene i rekkefølgen de er trukket ut.

Hvis det i ettertid oppstår konflikt mellom to parter om retten til et av de fire domenenavnene, kan tvisten bringes inn for Domeneklagenemnda eller i rettsapparatet.

Hva vi ber om deres syn på

Vi ønsker innspill på om vi bør oppheve reservasjonen på alle eller på enkelte av domenenavnene *ans.no*, *as.no*, *asa.no* og *da.no*, slik at de blir tilgjengelig for alminnelig registrering.

Frist for å sende innspill

Norid ber om at innspill sendes innen **30. november 2023** til info@norid.no. Alle innspill vil bli offentliggjort på Norids nettsider.

¹⁰ Les mer om loddtrekning og andre former for overgangsprosesser på www.norid.no/no/om-domenenavn/spesialiststoff/rammeverk/slik-endres-og-oppdateres-regelverket-for-no/